

FORUM

2005

TSJEKKISK-NORSK FORUM

č. 52, únor 2005

nr. 52, februar 2005

Milí členové Fóra,

Zdravím Vás v novém spolkovém roce. Pomalu se blíží Velikonoce, dny se prodlužují, nálada se lepší, skuhravost posíláme do sklepa a sami jdeme na sluníčko, a ještě lépe, lyžovat. Toho lyžování bude méně a méně. Kyotský protokol sice vešel před třemi dny v platnost, ale já si myslím, že klimatická změna je tady a je nezvratná (možná kdyby Kyoto bylo před deseti lety, no ale lépe pozdě než nikdy). V Norsku bude na podzim a v zimě místo sněhu bláto, a tma. Na druhé straně asi budeme moci dělat kyselé zelí jako doma. Noři mají ke kyselému zelí podobný poměr jako k becherovce: buď jej milují – 1%, a nebo nenávidí - 99%, ale budou si asi muset zvyknout (s becherovkou je poměr

pochopitelně jiný). Na lyže budeme jezdit do Čech – ostatně Noři už tam na lyže jezdí (viz denní tisk minulého týdne). Tim se z češtiny stane důležitý evropský jazyk, a moje děti konečně ocení rodičovské snahy v tomto směru.

Teď na spolkovou notu. Co všechno plánuje TNF pro letošek se dozvíte na stránce 10. Příspěvatelé do Věstníku upozorňují, že další uzávěrka je 1.5. Chci poděkovat autorům v dnešním čísle za obětavou pomoc. A také všem, kdo píše v české verzi wordu nebo kompatibilního programu. Vám patří speciální ocenění – spoříte redakci práci. Dobré počtení všem!

Alena Bartoňová

Zamyšlení z velvyslanectví.....	2
Svět je bezpečnější.....	3
Neformální setkání v kafe ASYLET	5
Trochu poezie.....	6
Dopisy z Norska.....	7
Co se připravuje? TELEMAR 05: Výlet do Rjukanu!.....	10
Předběžný kalendář Fora na rok 2005.....	10
Více odjezdů autobusu do Prahy	11
Zasílání Fóra (Věstníku).....	11
Vil De sette inn en annonse i Forum?	11

Zamyšlení z velvyslanectví

Vážení a milí přátelé,

je tady nový rok s pětkou na konci a všichni si v duchu říkáme, jaký asi bude a co přinese. Co se stane nového a přínosného doma i ve světě? Bude lidstvo rozumnější, obyvatelé Země zdravější a bohatší? Budou ještě války a strádání? Přírodní katastrofy? Co odkážeme našim dětem a vnukům a v jakém stavu jim předáme „vládu věcí našich“?

Takové otázky trápí třeba mne. Přiznejme si, že závěr toho loňského roku se moc nepovedl, protože Příroda nám všem znovu pohrozila, ne již prstem, ale rovnou pěstí, kterou udeřila na obrovskou oblast Jihovýchodní Asie, aby si vyžádala daň v podobě 300 000 obětí. Fatalisté by řekli, že nám Osud ukázal naši budoucnost, kterou tak jako tak nelze změnit. Ale věřte, že změnit jde. Museli bychom se ale začít chovat ke společnému dědictví lidstva poněkud pokorněji a odpovědněji a neničit si jedinečné prostředí, díky kterému nám byla dána šance přežít jako živočišný druh.

Vždy, když se dívám na svoje děti, mám o ně trochu obavy, aby mohly, až dospějí, dýchat ještě čistý vzduch a pít nekontaminovanou vodu, aby si mohly v zimě užívat přírodní, nikoli technický, sníh a v létě se opalovat na sluníčku bez obav z ozónové díry. Moje obavy jsou odůvodněné. Exploatace planety dosáhla obrovských rozměrů, stejně jako znečištění, které ji provází. Změny klimatu, před nimiž nás varují vědci a které jsme, zatím jako sci-fi, viděli ve filmu „The Day after Tomorrow“ se mohou strašně rychle stát realitou. Nemůžeme nad nimi mávnout rukou a dál pokračovat ve svém byznysu, protože toto je záležitost nás všech. Já nejsem klimatolog, ale jako lidská bytost cítím, že se Zemí a její atmosférou není něco v pořádku, když narůstá frekvence ničivých hurikánů a zemětřesení, rozsáhlých záplav nebo

sněhových kalamit. Myslíte si totéž, když na Sahare padá sníh, zatímco v Norsku panují od začátku zimy holomrazy?

Není to jednoduché, vím. Nelze ze dne na den zastavit výrobu či zakázat používání agresivních prostředků. Průmysl se nemůže okamžitě zastavit nebo restrukturalizovat. Alternativní zdroje energie jsou drahé a ne všude se stoprocentně osvědčují. Ale, jak jsem již napsal, chce to více pokory a odpovědnosti. Jsem proto rád, že Česká republika je členem Evropské unie, která má programy na ozdravení životního prostředí a přál bych si jen, aby tato kultivace nebyla omezena jen na Evropu, ale stala se imperativem celosvětovým.

Začneme-li se chovat střídmeji a odpovědněji, bude to nepochybně na úkor našeho momentálního pohodlí, ale zato ku prospěchu našich potomků, pokud nám na nich záleží.

Připomínám si v této souvislosti jednu bývalou kolegyni z Prahy, která den co den jezdila do zaměstnání svým autem. Sama. Trávila rána i odpoledne v dopravních zácpách, nervózní z hluku a přiotrávená z výfukových plynů. Každý den prožívala martyrium s hledáním parkovacího místa. Přitom by zaboha nevsedla do městského autobusu, tramvaje či metra, protože, jak uvedla, „nesnáší lidi, co s nimi cestují“. Na mne, který jsem naopak poctivě cestou do práce a zpět vystřídal všechny druhy městské dopravy, co v Praze existují, pohlížela jako na mírně exotický druh a, řekněme to rovnou, jako na těžce sociální případ.

Pohodlnost? Odcizení? Rozmazlenost? Závislost? Arogance? Něco určitě ano, možná v kombinaci všechno. Toto mi vždy prolétne hlavou, když vidím šňůry aut ve špičkách, které se sunou krok za krokem, v Praze, v Oslo, ale samozřejmě v New Yorku, Amsterdamu, prostě všude, a v nich v drtivé většině sedí jediný člověk. Já takovým autům říkám jednoválce, protože

se v nich válí jen jeden (a zde v Norsku nadto ještě s telefonem u ucha). Přitom by možná dříve, bezpečněji a rychleji byli na místě tím opovrhovaným autobusem nebo tramvají. Nebo na kole.

Nechci samozřejmě generalizovat ani moralizovat, ale, byť to zní jako obehnané klišé, musíme opravdu začít sami u sebe a v myšlenkách na blaho našich dětí si ledacos umět odepřít. Někdy opravdu stačí jen předsnout.

K tomu vám i sobě přeji hodně síly. Uvidíme, nakolik to dokážeme a jestli budeme umět rozlišit mezi krátkodobými zisky a dlouhodobými úspěchy. Abychom si na závěr roku s pětkou na konci nemuseli sami sobě napsat také velkou pětku - z ekologie.

Váš

Jaroslav Horák

Svět je bezpečnější.

Na první pohled to tak nevypadá, statistiky to však potvrzují.

Schválně se někoho ze známých zeptejte, jestli si myslí, že počet vražd a zločinů se v Norsku oproti létům sedmdesátým a) snížil, b) zvýšil? Většina lidí vám odpoví za bé. Jak by ne.

Stačí se podívat do novin ...namátkou tahám ze smetí Avis1 ze 3.2.2005. Dívky kradou jako straky! Nadpis nemůže přehlédnout ani silně krátkozraký. Měřím písmenka, nosím v kapse stále míru, velká písmena mají 35 mm, celá věta měří 15 x 16 cm. Straky kradou v Čechách, v Norsku krkavci. Tito ptáci by si vůbec měli stěžovat na soustavné opomíjení někde na ministerstvu zemědělství, odbor pro ochranu zvířat, oddělení pro jazyk český. Už známá báseň E.A.Poea, chybně přeložená jako Havran, se má správně jmenovat Krkavec. Anglicky raven. Když mohou v Americe protikuřácké organizace vymazávat Johnu Lennonovi cigaretu na známé obálce k desce Abbey Road, mohl by se snad nahradit v nových vydáních havran krkavcem. A dále noviny říkají, že chlupci v Oslu jsou čím dál tím brutálnější. Tadyhle čtu v Romerikes Blad, pátek 4. února 2005, že "Děvče (15) pořezalo spolužačku nožem", na protější stránce "Cvičený pes vyčuchal narkotika u cestující na letišti" ...nebo tady "Bush obrací pohled na Írán." A co je tohle? "Váš mobil prozrazuje, kde se právě nacházíte",

tak to se George Orwell spletl se svým 1984 jen o dvacet let. Hrůza, ještě že jsem jako dítě chodil dva měsíce na kurs sebeobrany.

Nebudu vás napínat. Počet vražd se v Norsku v posledních letech snížil o 50%! Ne všichni jsou sledováním přes mobil zhnuseni. Firma ZeekIt AS uvádí v Norsku na trh službu, o které tvrdí, že zvyšuje bezpečí mnohých. Váš mobilní telefon po stisknutí tlačítka "5" pošle esemesku s vaší geografickou pozicí na zvolené adresy, popřípadě bude sledovat vaše pohyby, mapy se pak dají nalézt na internetové stránce. Firma s neskrývanou hrdostí zvolila k uvedení systému Norsko jakožto zemi s nejmodernějšími mobilními telefony. Ano, souhlasím, i já přispívám k modernizaci tím, že mi kamarád Jiří poslal z Čech k Vánocům mobil Siemens SX1. Jinak bych používal ten starý, předpotopní, bez kamery, internetu, ICQ.

Svět je bezpečnější, leč ne zadarmo.

K mému pocitu bezpečí přispěl nový norský skandál. Vodňanský a Skoumal kdysi zpívali: Skandinávie má svoje skandály...pamatujete? Čechy mají také skandály, nebudu je vypočítávat, ale Skandinávie má "svoje", rozumíte, takové průhlednější, řeší se okamžitým odchodem odpovědných, byť nevinných, činitelů. Jdou sami od sebe, na hodinu.

Ten skandál: norská armáda překročila loňský rozpočet o skoro jednu miliardu norských korun. Prostředky věnované na obranu jsou dobrou investicí a jestli si za to vojáci koupili místo letadel a raket chlebičky, tak jsou aspoň v pohodě a ztloustnou. Z tlustých lidí bezpečí přímo září. Sumo. Nejvyšší bojové umění. Dokážete si představit nějakého byt' technicky dokonalého skrčka, jak se svými fintičkami pokouší přemoci siláka trojnásobné velikosti, k jehož končetinám ani pro soupeřovo břicho nedosáhne? Strategie boje armád se s příchodem střelných zbraní sice změnila, ale tlustý voják mě uklidňuje. Dáte-li mu neprůstřelnou vestu, dá se za něj lépe schovat. Přidal bych jim a všem bych věnoval permanentku k McDonaldu. Jediné, co mě, vysloužilce, znepokojilo, bylo, když ze zpráv vyšlo najevo, že funkce norského ministra obrany, funkce nejvyšší, je svěřena ženě. Ne že bych neznal pověst O dívčí válce. Ale copak se holky dovedou prát? Vždycky jsem si ministra války představoval asi jako Russella Crowa, římského generála Maxima v Gladiátorovi. Svaly, sympaťák, drsan, geniální taktik i stratég, mistr meče a všech zbraní vůbec, všechny přepere, vojáci ho milují. Taky nehrozí, že by generál Crowe zrovna za konfliktu šel na mateřskou.

S holkama se nikdy neperte. Škrábou, a vždycky je z toho problém. Jak v případě vítězství, tak ostuda v případě porážky. Přesto, že tu paní neznám, doufám, že ji vymění za Maxima a udělají ji ministryní kultury nebo tak něco. Třeba je to dobré znamení doby. V bezpečném světě je asi jedno, kdo je šéfem. Všimli jste si, že rošády ministrů se nedají sledovat? Hledáte logiku v tom, proč někdo je jednou ministrem zemědělství, příště zdravotnictví, a nakonec se dozvíte, že je odsouzen na pár let do vězení za peněžní podvody poté, co byl nějakou dobu ministrem financí? Kozel zahradníkem se tomu říká. Slovo ministr znamená v českém překladu "sloužící". Podobně také slovo ministrant. Znal

jsem v Třeboni jednoho člověka, který také dostával denně v zaměstnání nesourodé úkoly jako: odvézt kolečko, zamést dvůr, dojít pro poštu, vyměnit žárovku. To bude určitě on, poctivá práce se vyplácí.

Logicky.

Svět je bezpečnější, to jenom poplašné informace proudí více a rychleji. Novináři si v katastrofách přímo libují, neb se lépe prodávají. Ani nemusíte číst noviny. Z autorádia slyšíte, že před pěti minutami se stala dopravní nehoda na E6 v úseku tam a tam, vyhnete se místu tam a tam, a dojedete jinam včas. Že dnes dopoledne v 10.15 byla vyloupena banka, že v 10.45 byl někdo zavražděn atd. To stihne hlasatel sdělit za 3 minuty a přidá pravidelně údaj, jak šly obchody na burze. Každý den přijde věta: na burze v Oslu se včera obchodovalo s akcemi a cennými papíry za např. 2,14 miliardy korun. Nikdy nevím, co si mám s touhle poslední informací počít, a někdy si představuji lidi, kterým je určena. Musí jich být sakra málo. Nebo si představím sebe na jejich místě a v autě si říkám, to je průšvih, zase jsem včera nevydělal víc než 50 melounů, budu se muset polepšit, aby mě manželka vůbec pustila domů. Při té myšlence obvykle překročím povolenou rychlost nebo přejedu na červenou a pod. Jo, jo, když jde o prachy a člověk se zasní, taková ranní chvilka poezie... Pozor, dopravní pokuty jsou v Norsku od 1.2.05 dražší: jedete-li o 15-19 km/h rychleji v zóně, kde je šedesátka, zaplatíte 4 200 NOK. Nerespektování červené, tzv. taxíková zelená, která je definovaná, že je zelená žárovka ještě trochu teplá, stojí teď 5 200 NOK. Opět bude na silnicích bezpečněji. Návrh: nejen tresty a pokuty jsou účinné. Měli by dávat pochvaly a finanční odměny, když někdo vydrží jet povinnou čtyřicítkou na dlouhé, rovné, prázdné silnici.

Je úžasné, že jedouce v autě se prakticky okamžitě dozvíte, že a jak jde burza prvních pět minut po otevření, ale že stejná technologie byla krátká na efektivní varování návštěvníků pláží postižených 26.12.2004 tsunami. Seismologové dali

informaci na internet 40 minut před katastrofou. Že málokdo zorganizoval včasnou evakuaci hotelů, není jen vinou techniky. Kdo by si dal rušit prázdniny? Před příchodem tsunami byl napřed odliv, moře ustoupilo. Být tam, taky bych se šel podívat na ryby plácající se na suchu.

Svět je v mnoha ohledech bezpečnější. Pro jistotu jsem dnes rodinně koupil dva páry boxerských rukavic. Každou volnou chvíli pilně trénujeme.

Zdeněk Bartoň

P.S. Informace o posezení. Rád bych vás upozornil na jedno hrozící nebezpečí:

Neformální setkání v kafé ASYLET

V roce 2004 jsme obnovili neformální setkání krajanů v kafé Asylet na Grønlandu. Zvolili jsme tento lokál pro jeho centrální polohu a snadnou dosažitelnost místní kolektivní dopravou. Nevýhodou možná jsou špatné parkovací možnosti v bezprostřední blízkosti hospody. Pro členy výboru je výhodou, že mají blízko do spolkové schránky, kterou jsme od srpna 2004 zřídili na poště Grønland. A tak se nezbytná potřeba vybírat spolkovou schránku může spojit s příjemným posezením při pivku či jiném nápoji. První oznámení o těchto setkáních se objevilo loňského roku v květnovém vydání Věstníku. První obnovené setkání se uskutečnilo na základě elektronické pozvánky 12. května 2004. Po té se setkání pravidelně opakovala každý měsíc, vždy druhou středu v měsíci. Vždycky se našel někdo z našeho velmi zúženého výboru, aby se za krajany v době od 17 do 19 hodiny zastavil. Měli jsme takovou představu, že členové výboru budou k dispozici jak členům spolku tak i nečlenům a případné připomínky i inspirační návrhy k činnosti spolku se mohou řešit a diskutovat na místě. Setkání proběhla pravidelně, vynechali jsme jen prázdninový měsíc červenec. Na zářijový sraz, který se uskutečnil za pěkného,

mohli byste zapomenout, že pánové Juhaňák a Judl pořádají v sobotu 5. března, v 17.00, posezení "U uřvaného kuřátka" (Screamin'Chicken, Oslo), kde se pokusí do podrobností napodobit bývalou českou hospodu III.-IV. cenové skupiny. Těšte se na utopence za 2 Kčs nebo jednu plzeň za 0,80 Kčs (apríl). Ceny však budou véelmi lidové. Vstup zdarma, houbové chody se platí před konzumací. Chcete-li vědět víc, zavolejte jim na (+47)90174279 nebo na (+47)22211786 a možná vám přijde i e-mail.

slunečného odpoledne ve venkovních prostorách Asyletu, se za námi přišel podívat pan velvyslanec Jaroslav Horák. A nebylo to jen jednou, kdy se za námi přišli pobavit pracovníci našeho velvyslanectví. V listopadu s námi poseděla paní Barbora Stejskalová: Jak jsem se zpětně dověděla, oběma se jim mezi námi moc líbilo a nás, krajany velmi potěšilo, že se našla tato příjemná, neformální půda pro setkání se zástupci naší ambasády.

Slovenské krajany jsme poprvé mezi námi uvítali v září a od té doby si setkání v Asylet bez jejich přítomnosti nedovedeme představit.

Zářijové setkání s panem velvyslancem pod slunečníky na venkovní zahrádce ASYLET.

Já jsem se zúčastnila všech setkání v loňském roce. Myslím si, že vždy

panovala příjemná, odpočinková atmosféra s povídáním o všem možném. Vzpomínalo se na domov a došlo i na staré dobré vtipy. Tato aktivita se postupně dostává do podvědomí českých i slovenských krajanů. Co mě obzvláště těší, že se mezi námi objevují mladí lidé, další generace krajanů, kteří z nějakého důvodu přijeli i třeba jen na krátké období do Norska. Ze setkání vznikla nová přátelství a kontakty a pokud si dobře pamatuji myslím, že například paní Olga Portheim se mezi touto omladinou cítila velice dobře.

Přeji nám všem, aby jsme měli stále chuť, důvod a radost z toho že se můžeme scházet v i tomto roce 2005.

Všichni jste srdečně vítáni.

Těší se na Vás

Liba Janáková

Listopadové setkání s paní Barborou Stejskalovou a slovenskými přáteli. Tyto dva stoly v zadnější místnosti lokálu se téměř pravidelně druhou středu v měsíci zaplní českými a slovenskými krajany. Nechcete se příště přidat?

Trochu poezie

První láska

Zas jako tenkrát
bojím se setkání.
V obálkách ukrývám
horoucí beznaděj.
Cítím se zaskočen
blízkostí řeky.
Bylo to s tebou.
Panta rhei.

Den poté

Kdo hrál tu píseň?
Za noci,
v písečné bouři.
Byl to ten trubadúr,
co se ti jen zdál?
(tam za zdí stával pavilon motýlů)
Zavátý hlas opuštěných chodeb
nesmělost stínu ohmatal.
Den poté.
Ráno se vsáкло v nenasytné pláň.
Poslední slzy Země. Klid.
Nastal čas bloudění.

Jaroslav Horák

Dopisy z Norska

29.08.2004

Milí opět všichni.

Takže jsme se vrátili z naší mini dovolené ve Švédsku, kde jsme tradičně ukončili léto. Pravda, letos bylo opravdu krátké a moje tělo jistě ucítí snížený příjem slunečních paprsků, takže můj mozek bude muset vymyslet, jak partnerovi vysvětlím, že týden na jihu v zimních měsících je naprosto nezbytný.

Novinkou číslo jedna je moje nové zaměstnání. Plna dojmů se nejdříve tedy vrhnu na pole profesní. Vy, kteří se obáváte hysterického (nezapomínejte, že jsem učitelka) líčení událostí, raději tuto část přeskočte. Vlastně raději přeskočte všechno, anebo překonejte své obavy.

Den 1.

Stejně oblečení jako první den na gymplu. Tormod mě odváží do práce a už od rána mě oslovuje Ms. Hlinska. Vystupuji před školou, ještě zamávám a jdu, vezmu za kliku ... zamčeno. Zvoním. Nic. Znovu. Nic. To mě tu opravdu.. To mě tu nechtějí? Konečně se objeví nějaký mladík. "Já jsem tu nová a nemůžu se dostat dovnitř." (No, hůř už jsem se představit nemohla.)

9 hodin. Hledám velitelku matikářů. Nenalézám. Potkávám asi 90 nových tváří. Všichni mluví tou divnou řečí, prý anglicky, všichni mají ta divná jména ... o deset minut později: meeting, celý personál, vítají Olgu Hlinskou, která bude učit matematiku v ročníku 8 a 10, je z České Republiky, a slyšeli, že je velmi dobrá. (A kde to asi tak mohli slyšet?)

Další meeting a další a další. A ti učitelé se tu snad množí.

Den 2.

Učebnice, curriculum, syllabus, roční plán výuky, interni kalendář - to je jedno, jestli tomu nerozumíte, já taky ne.

Potkávám kolegyni ze Slovenska. Další kolegyně mě kamsi zavádí - zásobovací místnost. WOW!!! Vážení kolegové, naberte si, co potřebujete. Pera, tužky, fixy, zvýrazňovače, desky, další desky a další desky, pořadače, křídly, barevné křídly, houby, děrovačky, svorky, secvakávátka papíru (vážně nevím, jak se to jmenuje), a odcvakávátka, kdybyste náhodou secvakli něco, co jste secvaknout nechtěli, papíry, papíry na grafy - milimetrový papír, bloky, barevné čtvrtky na nástěnky, sešity pro děti, blue tack - to je ta žvýkačka, izolepu, připínáčky, gumu, post-it bločky, nůžky ... Tak tomu říkám vybavení. Ještě dostávám ohromný teacher's planner.

Matikáři mají meeting. Tedy, MY matikáři MÁME meeting.

Jsem právě na odchodu a ředitelka mě povolá k sobě. "Máme tu další třídu, kterou ti chceme dát."

Den 3.

Tormod mě budí, že už musím vstávat, že je nachystaná snídaně a že mám na stole svačinu. Jeee, není úžasnej?

Mám ráno volno na úřady. E 106 - to není norská verze E 55, ale dokument, který potřebuji od místní zdravotní pojišťovny. Vše jsem si nejdříve zjistila telefonicky a ověřila znovu a znovu. Víím, co chci, takže by to nemělo zabrat dlouho. Omyl. Přijdu, jasně a stručně vysvětlím situaci. Moment. Jsem poslána do čtvrtého patra a k panu X. Ve čtvrtém patře se dovídám, že je tam více pánů X. Po pěti minutách se objeví pan X, vysvětlím mu situaci. Pan X mlčí, asi přemýšlí, pak se na mě podívá a řekne: "E106? To je nesmysl." Já nemlčím: "Podívejte pane, já mám zaměstnání, tzn. jsem pod norským systémem, teď zbytečně platím v Čechách, aby mě vyřadili ze systému, potřebuji formulář E106, který je stejný v celém EU, potvrdili mi to v Čechách, na ambasádě a

někdo z vašich lidí taktéž, takže to nemůže být nesmysl." Pán opět mlčí. Pak odejde přemýšlet jinam, vrátí se a prostě mi zařídí ten dokument. Potřebuje pochopitelně jiné dokumenty z jiných úřadů. Zabralo to téměř hodinu. Myslíte si, že jsou úřady u nás děsné? Děkujte za ně!!!

Ředitel secondary mě hned po příchodu volá k sobě. "Nemáme jinou možnost, než ti dát tu další třídu." Co na to říci? Je to good news nebo bad news? Contract je podepsán.

Den 4. a 5.

Další novinky, další nové tváře, další meetingy. Jsem unavená. Trochu zorientovaná. V pondělí očekávám další šok. Mám strach a jsem nervózní, protože netuším co očekávat. Prostě nemám věci pod kontrolou, přestože mě všichni ujišťují, že mám. Asi spadli z višně!

Následuje víkend. NAROZENINOVÝ!
Viz život osobní.

Den 6., tedy den 1. pro studenty.

Asi budu zvracet. Asi jdu domů. Asi jedu na letiště a chytám první letadlo do Čech. Jak tohle přežiju? Nádech a výdech. Nádech a výdech. Co blbneš, na gymplu jsi byla přesně takhle nervózní a dopadlo to báječně. Matika je tady velice jednoduchá. Slovíčka znáš. Anglicky mluvíš skvěle. Zvládla jsi norské úřady, teď už zvládneš všechno. Tohle jsi přeci chtěla. "... a představuji Vám Olgu Hlinskou, která ...", následuje potlesk studentů. První hodina. Ročník sedm. 10 dětí, každé má aspoň tři národnosti, jméno k nevyslovení a každé je asi tak třikrát nervóznější než já. Zvonek.

Ředitel a kolegyně čekají přede dveřmi: "Jaká byla první hodina?" "Dobrá, bez problémů, mám to pod kontrolou, je to vlastně úplně stejné jako doma." Další hodina, další nevyslovitelná jména. Potkávám všechny tři skupiny, které budu učit. Jak potkávám kolegy, omlouvám se jim za to jančení ráno.

Úterý, středa ...

Přijdu domů naprosto vyčerpaná. Nejsem unavená, jsem opravdu vyčerpaná. A hladová. Už to začíná! Kde já jsem tohle už zažila? Veškerá energie šla do výuky, nestíhám toaletu, jídlo, pití. Přijdu domů, něco do sebe nasoukám (doufám, že to bylo jídlo), padnu na gauč a usnu. Probudím se a usnu. Probudím se, dám si sprchu, zalezu do postele a usnu.

Čtvrtek, viz středa.

Pátek.

Mám jenom dvě hodiny od 9.45 do 11.25. Velice příjemné. Jedu domů, strávím několik hodin na gauči, pak se seberu a jedu do města, trochu si pocourám. Miluju pátek.

Shrnutí:

Škola následuje mezinárodní osnovy, ne britské, ne americké, mezinárodní mateřská školka, primary - ročník 0 až 6, secondary - ročník 7 až 11, IB - mezinárodní něco na dva roky, pak jdou na univerzitu.

400 až 500 dětí, rodiče jsou cizinci zaměstnaní v Norsku, často jeden z rodičů Nor, pár dětí čistě norských.

Soukromá škola, prý drahá.

Pondělí až čtvrtek od 9 do 15, pátek do 14.15, 2x45 min – 15 min break – 2x45 min – 15 min lunch – 20 min break – 3x45 min.

Většina dětí nemá angličtinu jako první jazyk.

100% je 22 hod, učím ročník 7, 8, 10 o 10, 19, 10 žácích, celkem 15 hod, většinou jsou třídy mixed ability, tzn. mám holčičku z Koreje, která počítá rychleji než kalkulačka a zároveň někoho, kdo přemýšlí kolik je mínus 2 plus 2, je to individuální práce, každý žák udělá jiný počet cvičení.

Budova je jako hotel Atrium, čtverec, uprostřed dvůr, akorát jen přízemí, ředitelka, ředitel secondary a primary mají každý svou kancelář, recepce, pár dalších lidí má svou kancelář (ne učitelé), místnost s počítači pro učitele, něco jako sborovna, kde je kuchyňka s ledničkou (ze které vám

někdo občas něco sní), prý nejhorší myčkou na světě, mikrovlnkou, talířky, hrníčky, přístroje. K dispozici čaj, káva, mléko. Každý si nosí oběd. Není tam kantýna. Ve sborovně má každý svou přihrádku, je tam několik oválných stolů, časopisy pro ženy, nástěnky s důležitými info.

Učitelé nemají každý svůj kabinet, ale svou třídu. Tam mají všechny své věci, taky počítač, trvalé připojení na net, každý má svou adresu a každý den by měl shlédnout nové zprávy. Pokud rozvrh umožňuje, učí své hodiny ve svých třídách. Děti přecházejí. Každý učitel se stará o svou třídu, nástěnky, pořádek, tabule, na služby na tabuli zapomeňte.

Stolky jsou pro jednoho, ale uspořádané vedle sebe, někdy do U, někdy styl kavárna, snad nikde samostatně. Během výuky jsou dveře většinou otevřené, což byl pro mě šok, ale proč ne. Jdete po chodbě a vidíte, co se kde děje.

Spoustu projektů, úzký kontakt s rodiči (většinou).

Zadávala jsem test: "Uvidím, že opisujete", sbírám test. Vysmáli se mi. Připadala jsem si jak největší blbec. Opisování neexistuje (téměř).

Několik dětí má u sebe asistenta během výuky, buď z důvodů jazykových nebo zdravotních.

8.50 mají děti registraci s třídními učiteli, pak jdou na výuku, žádná třídnice nekoluje.

Mobilní telefony do 15 hod vypnuty, zákaz používání walk a discmanů.

Ředitel na prvním shromáždění všech studentů řekl: "Jsem si jistý, že nikdo nechcete vidět můj pupík, já zase nechci vidět váš." Spodní prádlo nesmí být viditelné, plážové oblečení a obuv patří na pláž.

Šatny nejsou, věšáky na baťohy a oblečení jsou před každou třídou, kde si je děti volně nechávají. A proč ne?

Začíná to být opravdu dlouhé. Dojmů je skutečně moc. Celková atmosféra je velice přátelská, lidi nejsou tak stresovaní (až na mě). Už jenom ty otevřené dveře. Dveře do ředitelny jsou taky vždy otevře-

né, VŠECHNY dveře jsou tam téměř vždy otevřené (kromě těch na toalety). Dává to pocit, že kdykoliv můžete přijít a jste vítáni. (Akorát na těch toaletách vás nikdo nevíta.) Samozřejmě 90 lidí je hodně a všichni se nemilují nade vše. Někoho vidíte raději a jiného méně. Problémy s chováním studentů moc nejsou, jsou disciplinovaní, všichni mi to aspoň tvrdí. Během výuky ale není hrobové ticho, důvodem je individuální práce se studenty, někdy požádáte rychlejšího studenta, aby spolupracoval s pomalejším, práce ve dvojicích či skupinkách je běžná, takže oni se přeci mezi sebou musí nějak domluvit. Někdy vám dítě nerozumí, tak požádáte jeho krajana, aby mu situaci vysvětlil v jejich mateřském jazyce. Už jsem vysvětlovala i norsky. Zatím to vypadá na samá pozitiva a jistoty. Pravda je, že úroveň znalostí je o poznání nižší, než na co jsem zvyklá. Ve čtvrtek jsem přišla domů a uvědomila si, že já, JÁ, která se mordovala s diplomkou z komplexní analýzy, která dokonce zmiňovala Žukovského profil (to nevádí, že Vám to nic neříká, mně už pomalu taky), teď vysvětluju dětem, že minus 3/5 přeci není 3/5. A pak jsem si řekla: "Vydrž!" Teď mě plně zaměstná ten úplně odlišný systém. Je toho tolik, co se musím teď naučit. A baví mě to. Ráda bych získala trvalý kontrakt s touto školou. A pokud se to podaří, kdo ví, co bude dál.

Když jsem učila na gymplu doma, tak jsem bojovala s tím, že do studentů hustíme vědomosti pod tlakem. Teď prožívám odlišný model. Těším se, až budu vědět víc. Získávám informace o norském systému a moc se mi nelíbí. Líbí se mi motto této školy "Nejen pro znalosti/ vědomosti, ale také pro život". Pokud zjistím, že to není jen motto ale i skutečnost, myslím, že jsem si nemohla vybrat lepší školu.

Vaše

Olinka

Co se připravuje? TELEMAR 05: Výlet do Rjukanu!

Milý přátelé!

V minulém Věstníku vyšla krátká informace o připravovaném prvním setkání českých krajanů žijících v Norsku a ve Švédsku, v oblasti Rjukanu – Telemark, viz přiložený obrázek.

Tentokrát bychom chtěli informace upřesnit. Termín setkání je nyní stanoven na **31.3. až 3.4.05**, s tím, že platí možnost pozdějšího příjezdu či dřívějšího odjezdu. Náklady spojené s výletem si hradí každý účastník sám. Předpokládaná cena za ubytování je 300,-NOK na celý pobyt a osobu.

Na sportovní setkání, pokec a možná i večer se zpěvem a skleničkou vína se těší

Líba Janáková a Ivan Řičánek

The collage features a large photograph of a snowy mountain range under a cloudy sky. Below it, there's a smaller photo showing the interior of a rustic wooden cabin with a table and chairs. To the right, there are several columns of text in Norwegian, likely a brochure or flyer for a trip. The text includes headings like 'FRØYSTUL', 'BEKKESTUL', and 'ØYGRENDA', and lists various services and prices. A small photo of a river or stream is visible at the bottom right of the collage.

Závazné přihlášky přijímáme do 1. března 2005 na e-mail adrese libusjanak@hotmail.com, nebo na tel. č. +47 22 16 74 75

Predběžný kalendář Fora na rok 2005

Hver annen onsdag i måneden	Treff i kafé Asylet, Grønland, kl. 17
5. mars	Selskapskveld, Hospoda U urvaného kuřátka ¹ Økern, kl. 17
31. mars-3.april	Skitur, utflukt til Telemark nær Rjukan
13. april	Foreningens Årsmøte kl. 18
13. august	Picnic på Nesodden
månedskifte august - september	På tur med barn til Flysamlingen eller annet egnet sted
3. september	Selskapskveld
månedskifte september-oktober	Pensjonisttreff
3. desember	Mikulášská

Prosím sledujte Věstník a webové stránky pro upřesnění dat a pro a další činnost! Spolu pracujeme také se slovenskými přáteli, kteří pořádají pravidelné návštěvy kin a bowlingu, jakož i jiné zajímavé podniky. Vřele doporučujeme. Pozvánky jsou rozesílány jako SMS. Přihlašte se Vladovi Branko, 90992175 pro zařazení do smskového adresáře. *Váš výbor TNF*

¹ Screamin'Chicken Rock Club, Økernveien 145, Oslo

Více odjezdů autobusu do Prahy

V příloženém letáku, v kolonce NB!, jsou uvedeny zrušené odjezdy z Osla a z Prahy. Ne všechny uvedené odjezdy však byly zrušeny. Pro případné upřesnění dat

se prosím obraťte na www.judl-juhanak.com, nebo přímo na 22 21 17 86 nebo 90 17 42 79.

Vaše redakce

Zasílání Fóra (Věstníku)

Milí čtenáři, redakce a výbor TNF se snaží mít správné adresy a jména abonentů, ale i přes jisté úsilí se nám každé číslo v několika exemplářích vrací. Prosíme Vás proto o infor-

mace o změnách adres a o tipy na nové abonenty, nejlépe na adresu TNF (PB 9352 Grønland, 0135 Oslo). Děkujeme.

Vaše redakce

Vil De sette inn en annonse i Forum?

TNF styret har bestemt at det ville være mulig å sette inn annonser i Forum, gjerne i et visittkortformat. Interessert? Kontakt Alena Bartonova, aba@nilu.no, for avtale eller mer info.

Aker Brygge 2003 (foto Petr Mužík)

ISSN 0803-7213

Dette er et tidsskrift for TSJEKKISK-NORSK FORUM, www.cz-forum.no

Ansvarlig for dette nummer var Alena Bartonova

Foreningens adresse: POSTBOKS 9352 GRØNLAND, 0135 OSLO

Medlemskontingent: hovedmedlem kr. 150,-, familiemedlem kr. 100,-

Telefon: 63818222 bankgiro: 6241.06.04650